

Booze Klaar.

Eens leefde er in de nabijheid van Hoogstraeten een arme boer, Naas geheeten. Hij bewoonde met Klaar, zijne vrouw en met hun zoontje, eene kleine hut, welke gelegen was tegen het bosch van den Hees, zooals de menschen van Hoogstraeten dat nu nog noemen.

Boerken Naas was een brave kerel, die geene vlieg zou kwaad gedaan hebben; verduldiger mensch was er uren in het ronde niet te vinden. Dikwijls, bijna dagelijks zelfs, werd dat geduld op zeer harde proef gesteld door zijne wederhelft, die om haar doorslecht karakter door de dorpelingen nooit anders dan « Booze Klaar » genoemd werd. Naas was groot noch sterk; zijne vrouw was kop en hals langer dan hij; zij was struisch van lijf, bezat gespierde armen en zeer groote handen, waarvan heur man reeds meer dan eens de zwaarte gevoeld had. Dat was misschien een der oorzaken waarom deze laatste zoo verduelig, zoo lijdzaam gedwee was.

Boerken Naas herinnerde zich niet ooit een vriendelijk woord uit haren mond gehoord te hebben. Knorrend stond zij 's morgens op, knorrend ging zij 's avonds slapen. Heur grootste vermaak bestond in den armen stakker te kwellen of te mishandelen. Wat hij ook deed om haar te bevredigen, niets was naar haren zin; vraagde hij iets, dan mocht hij er zich aan verwachten dat zij het tegendeel deed van hetgeen door hem verlangd werd. Zijn levenspad was dus niet met rozen bestrooid.

Op zekeren dag, toen hij met spade en kruiwagen naar zijnen verafgelegenen akker trok, sprak Naas tot zijne vrouw:

— Lieve Klaar, ik keer te middag weer van 't veld, want ik heb zoo'n lust vandaag warmen kost te eten. Ge kunt u dus de moeite sparen mijn noenmaal naar den akker te brengen. Dag, lieve Klaar!

Den heelen morgen werkte Naas zonder er zelfs aan te denken zijn zweet af te droogen of een oogenblik rust te nemen, alhoewel het zeer warm weder was.

Eindelijk sloeg het middag op den kerktoren van Hoogstraeten. Het boerken wierp zijne spade op den kruiwagen en maakte zich gereed om huiswaarts te keeren, toen hij plotseling zijne wederhelft, met groote stappen over het veld schrijdend, zag naderen. De arme stakker loosde een diepen zucht.

Ten slotte stond zij voor hem.

— Hier is uw eten, sprak zij. Begin maar te slikken!

— Maar, lieve Klaar, antwoordde hij, ik had u toch dezen morgen gezegd...

— Gij hebt niets te zeggen!

— Het eten zal onderweg koud geworden zijn...

— Dan hoeft ge niet te blazen!

Naas loosde nog een zucht, ging op zijn kruiwagen zitten en begon te eten.

— Klaar, sprak hij na eene poos, ge moet niet wachten tot ik gedaan heb. Keer gerust naar huis; ik zal van avond pot en pan medebrengen, dan hoeft gij zelfs er zoo verre niet mede te sleuren.

— Ik wil en zal wachten, was het norsche antwoord.

* * *

Op eenigen afstand vandaar, niet verre van de oude, afgebrokkelde muren van een ridderslot, was er een diepe waterput, waarover eenige vermolmde planken lagen.

Het was naar dien put dat Klaar heure schreden richtte.

Naas zag dat en riep op angstigen toon:

— Lieve Klaar, blijf van dien put weg! Ga er niet op zitten, want die wormstekige planken kunnen uw gewicht niet dragen! Klaar, Klaar, doe het niet!

— Zwijg en eet! snauwde het moedwillig wijf hem toe en ging op het brooze deksel zitten.

Krak! Krak! Pardaf!... Booze Klaar lag in den put!...

Naas sprong haastig op en liep naar de plaats des onheils.

Hij boog zich over de opening en keek scherp luisterend toe. Maar de put was zoo diep, dat hij den bodem niet kon zien.

— Klaar! Klaar! riep het boerken, doch geen antwoord steeg uit de sombre diepte.

— Ik zie haar niet, ik hoor haar niet, mompelde hij na eene poos. Welnu, 't is goed! Ze mag er voor mijn paart in blijven. Nu ben ik voor altijd van haar ontslagen! Voor geen geld haal ik er haar weer uit!

Blij te moede ging Boerken Naas weer aan het spitten, en de voorbijgangers keken zelfs verwonderd op toen zij hem hoorden zingen. 't Was stellig de eerste maal sedert hij getrouwd was dat Naas zulks deed.

Eindelijk, toen de avond viel, ging hij terug naar huis. Zijn zoontje kwam hem halverwege tegengelopen en vroegde:

— Vader, moeder is nog niet te huis! Waar is zij?

— 'k Weet het niet, jongen.

— Och God! riep het kind op angstigen toon. Waar mag ze toch zijn? Willen we gaan zoeken?

Boerken Naas bleef besluiteloos staan.

— Houdt gij zoozeer aan uwe moeder, jongen?

— Ja, vader!

— Zijt ge vergeten dat zij u alle dagen slaat en doet weenen?

— Dat is waar, vader. maar als ik dan mijne tranen slik, schuift het droge brood veel beter door mijne keel!

— Dus zoudt gij uwe moeder zeer missen?

— O, ja!

— Welnu, jongen, dan zullen wij morgen vroeg op zoek gaan, hoor! Nu is het te donker!

— Maar als wij tot morgen wachten, kan zij misschien al dood zijn!

— Dood, kind, zij? Daarvoor moet gij niet vreezen! lachte de vader. En binnensmonds voegde hij er bij, aan den put denkend:

— Booze vrouwen, lijk Klaar, zijn veel taaier dan de andere.

Dien nacht sliep Naas als op een bed van rozen. Hij kon zich op zijn gemak keeren en draaien zonder een enkelen stoot of stamp te krijgen.

De zon stond reeds hoog toen hij, voorzien van eene zeer lange koord, met loome stappen naar zijnen akker toog. Bij den put gekomen, boog hij zich weder over de opening, bracht de beide handen aan den mond en riep zoo luid hij kon:

— Hei, Klaar, indien gij belooft nooit meer te kijven of mij te slaan, haal ik u er uit!

Na eene poos wachtens vervolgde hij:

— Welnu. Klaar, wat denkt ge er van? Geef toch antwoord! Bevalt mijn voorstel u, ja of neen?

Weer luisterde de boer, doch te vergeefs.

— Verdraaid! sprak hij tot zich zelve, dat is nu de eerste maal, sinds ik mijne vrouw ken, dat ik het laatste woord mag hebben! Wat moet ik nu aanvangen? Haar laten waar zij is, of... Komaan, 't is voor mijn jongen, die meer van zijne moeder houdt dan ik van mijne vrouw! Ons goede leven zal dus maar één nacht geduurd hebben!

Dit zeggende ontrolde hij het zeel, bond er een steen aan en liet het dan zuchtend in den put neerzakken. Toen hij bijna geheel ten einde was, voelde hij dat het in de diepte gegrepen werd. Hij pakte het stevig met beide handen vast en begon uit al zijne macht te trekken. Het ophalen ging echter veel gemakkelijker dan hij verwacht had.

— Sakkerloot! meesmulde hij, ik heb altijd gemeend dat Klaar veel zwaarder woog! Als zij mij een stomp gaf, scheen heure hand alleen reeds zoo zwaar te wegen als een klomp lood! Of zou dat misschien komen omdat zij sinds gisteren gevast heeft, ofwel omdat zij, om mee te helpen, zich met hare sterke vingers aan de vooruitstekende steenen der wanden vastklemt?...

Plotseling uitte Boerken Naas een kreet van schrik en liet bijna de koord ontglippen. Inderdaad, het was zijn gevreesde Klaar niet, die hij uit den put zag kruipen, maar wel een zeer klein en zeer oud ventje met langen baard en lange ooren; in een woord, een dwergje of kabouter.

Mankend trad deze op hem toe, nam zijne muts af, boog even en sprak met een fijn, piepend stemmeken:

— Ik dank u, vriend! Ik dank u wel!

— Wie zijt gij? vroeg de landman vol verbazing. Wat deedt gij in dien put? En wat is er van Klaar, mijne vrouw, geworden?

— Ik ben een kabouter, lijk ge wel aan mijn fatsoen kunt zien, antwoordde het ventje heel beleefd. Ja, een arme kabouter, die met zijne zeven broeders reeds vele honderden jaren daar beneden in vrede leefde.

— Waarom blijft ge er dan niet?

— Daar blijven ? riep de dwerg sidderend. O, neen, duizendmaal neen ! Gisteren, dag van onheil en ellende, viel, lijk een bom, eene vrouw met groot gedruisch in ons midden ! En ze was pas beneden of ze ging aan 't kijken dat hooren en zien ver-

ging ! Mijn broeders togen op de vlucht langs holen en spleten, maar ik, kreupele kakouter, kon zoo ras niet vluchten ! Zij greep mij vast en tierde en sloeg zonder poozen ! Mijn heel lijf is ééne blauwe plek ! En mijne haren zijn gedurende dien enkelen nacht geheel vergrijsd !

— Ja, ja, antwoordde de boer, gij hebt mijne vrouw tot gast gekregen ! Hetgeen gij van haar vertelt verwondert mij geen zier.

— Dat leelijk serpent is uwe vrouw ? En gij kwaamt om haar te redden ? Hewel, vriend, als de domkoppen ooit een koning noodig hebben, moet gij u laten voorstellen ! Op mijn woord van kabouter, ge wordt vast met algemeene stemmen gekozen !

— Ja, ge kunt gelijk hebben, bekende Boerken Naas, ik ben nooit heel slim geweest. Het beste bewijs daarvan is stellig mijn huwelijk met Klaar. Maar wie mag met zekerheid zeggen, dat hij het karakter van zijne vrouw gekend heeft voor hij met haar trouwde ?...

— Daar kunnen wij later over spreken, onderbrak de kabouter. De kwestie is nu of gij haar al of niet in den put laat ! Ik raad u aan die koord weg te werpen !

— De raad is goed, antwoordde Naas, maar...

— Er valt niet te maren !

— Jawel. Want, gesteld dat ik haar in den steek laat, wie zal dan voor mijn huishouden zorgen ? Ik ken niets van stoken en koken, wasschen en plassen ! Dat is allemaal vrouwenhandenarbeid..

— Precies lijk de blauwe plekken op mijne huid, onderbrak de kabouter bitsig. Na een pooze nadenkens ging hij voort :

— Luister, boer ! Gij hebt mij uit de klauwen van uwe vrouw gered, en dat is iets waarvoor ik u zeer dankbaar ben. Zoo gij haar in den put laat, wil ik u het middel verschaffen om haar nooit meer noodig te hebben.

— Kunt gij dat ? vraagde het boerken gretig.

— Gewis !

Hierop haalde de dwerg eene roede uit zijne tasch en gaf ze den landbouwer in de hand.

— Wat is dit, en wat moet ik er mede doen ?

— Het is eene tooverroede, verklaarde het kleine ventje. Zij zal u rijk en gelukkig maken.

— Ja ?

— Gewis ! Doch onthoud wel dat hare macht slechts éénmaal werkt. Gij moogt nu een wensch uitspreken, en welke hij ook weze, hij wordt volbracht !

Boerken Naas, de tooverroede in de hand, stond een oogenblik te peinzen en sprak daarna :

— Ik wensch, dàar op de plaats van die oude muren, een splinternieuw kasteel en verder nog een leger knechts en meiden, die allemaal mij onderdanig zijn in alles wat ik hun gebied ! Daarbij een dozijn keukenmeiden, die dagelijks voor mij de lekkerste spijzen zullen bereiden ! Dan nog eene groote kist vol goud en duizend vaten wijn !

— Is dat al ?

— Ik denk dat ik het daarmee wel stellen zal, meende het boerken.

— Heel wel ! sprak toen het hinkend dwergje. Raak met uw roê die muren even aan.

Boerken Naas gehoorzaamde. En zie, eer hij tot drie kon tellen stond het gewenschte kasteel voor hem.

— Sakkerloot ! riep hij, toen hij van zijne verbazing een weinig bekomen was, ge zijt een puike metsersbaas, hoor ! En gij houdt er handige gasten op na ! Wat een mooi kasteel ! Niets ontbreekt er aan ! Zoo staat er vast geen in heel de heerlijkheid van Hoogstraeten ! Wel, wel, wel ! Wie had ooit durven denken dat Klaar, mijn huisdragonder, zooveel waard was ! Nu ben ik rijk en hoef niet meer te werken dat het zweet me van het lijf drijft !

— Ja. man, sprak het dwergje, en ge kunt nu alle dagen naar bed gaan wanneer ge wilt, zonder voor slagen of stompen te moeten vreezen !

— En ik zal geen kouden kost meer moeten slikken en geen water uit de beek meer moeten drinken om mijn dorst te lessen !

— Gewis, vriend, gewis ! Ge hebt nu duizend vaten wijn, rooden en witten, van echte druiven gemaakt, en dat is iets raars ! Gij zult iederen dag uw buikje kunnen vullen met het fijnste gebraad, met het heerlijkst gebak !...

Bij dit prettig vooruitzicht begon Boerken Naas te dansen van vreugde.

— Heer kabouter, juichte hij, gij zijt een ware vriend ! Kom mede in mijn kasteel ! De keukenmeiden moeten het lekkerst, wat zij kunnen gereedmaken ! Om dezen dag te vieren gaan wij eens lekker smullen en ons met den besten wijn een stuk in onzen kraag drinken ! Vooruit !

Maar de kabouter schudde het hoofd.

— Neen, brave man, antwoordde hij, daar komt niets van.

— Toe, zeg dat niet !

— Het kan niet zijn : Ik drink nooit wijn, want ik krijg er maagpijn van. En dan, wij dwergen mogen niet feesten met menschenkinderen. Dat is ons door Gubich, den dwergkoning, ten strengste verboden.

— Dat is waarlijk jammer ! Moet ik u dan maar weer in den put aflaten ?

— Bij dat booze wijf ? Neen, hoor ! Ik zet er geen voet meer in ! Er schiet mij slechts één middel over om zeker te zijn nooit meer in heure klauwen te geraken.

— En dat middel is ?...

— Ik ga mij een kasteel bouwen, precies lijk het uwe, maar met muren zeven maal hooger en driemaal dikker, voorzien van ijzeren poorten.

— Niet slecht bedacht, meende de boer. Mag ik weten waar ?

— Jawel ! Ginder tusschen het bosch en de beek.

— Bravo ! riep Boerken Naas. Dan worden wij geburen en kom ik u iederen dag bezoeken !

— Neen, sprak de dwerg, wanneer ik daar zal wonen, ontsluit ik voor niemand de poort.

* * *

Toen 's anderdaags heer Naas, want hij was nu geen boerken meer, opgestaan was en door het venster keek, zag hij eenige boogscheuten verder een kasteel staan, in den aard van het zijne. De dwerg had dus woord gehouden.

Naas deed zich een zienbuis brengen en richtte ze op het slot van den dwerg. Geen enkel levend wezen was er echter te bespeuren op de muren of achter de vensters ; en de poort was en bleef gesloten.

Dikwijls gebeurde het dat hij dien kant uit zijne schreden richtte, want hij had dolgraag zijn weldoener nog eens willen zien. Maar 't was telken male te vergeefs. Het kasteel bleef lijk het den eersten dag was ; men zag er 's avonds nooit licht door de ramen schijnen, men hoorde er nooit het allermintst gerucht ; geen ooievaar, die zijn nest op een der torendaken maakte ; geen zwaluw, die het zijne onder goot of schietgat bouwde. Het lag daar eenzaam en verlaten, en werd op den duur zelfs door de landlieden vermeden.

Op het andere kasteel ging het steeds heel lustig. Heer Naas maakte zich het leven zoo zoet als het maar kon. Hij geleeleek bijna niet meer op Boerken Naas van voorheen want hij, bloosde van gezondheid en had door smullen en drinken een ferm buikje gekregen. Het spreekt van zelf dat hij reeds den eersten dag zijn armoedig plunje afgelegd had en thans een pluimden hoed droeg en gekleed ging in kostbare zijde en fluweel. Hij had prachtige rijtuigen, getrokken door de schoonste paarden, welke er in heel de streek te vinden waren.

Zoo leefde Naas heel gelukkig en dacht volstrekt niet meer aan zijn booze Klaar !

* * *

Ja, Naas, leefde heel gelukkig, maar zijn rijkdom maakte hem niet verwaand, lijk dat al te dikwijls gebeurt bij lieden, die van niets tot iets geraakt zijn. Hij bleef vriendelijk en goedaardig ; iedereen was welkom op zijn kasteel en nooit liet hij een noodlijdende ongetroost heengaan. Het ging zelfs zoo ver dat uren in het ronde zijn verblijf niet meer anders genoemd werd dan « De zoete Inval.

Dit kwam eindelijk den landvorst ter oore. Deze, om zich met eigen oogen te overtuigen, begaf zich met een talrijk gevolg naar Hoogstraeten, waar de menschen hem den weg wezen naar « De zoete Inval. »

Het spreekt van zelf dat hij door Heer Naas op waardige wijze ontvangen werd. Toen zij aan tafel zaten gebod de vorst zijnen gastheer de historie van zijn wonderbaar geluk te vertellen. Deze deed dit zonder iets te verzwijgen of te verdraaien. Ten slotte maakte hij den landheer bekend met het zonderlinge besluit, door den dwerg genomen, en toonde hem door het geopend raam het kasteel van zijnen gebuur.

— Ik ben langs daar gekomen, sprak de vorst. Doch geen wapenschild boven de poort bemerkend en geene banier boven de torentinne ziende wapperen, dacht ik dat het onbewoond was. 't Is, evenals het uwe. een der mooiste kasteelen, welke ik ooit te zien kreeg.

Heeren, ging hij voort, zich tot zijn hovelingen wendend, dat prachtige slot wordt dus bewoond door een kabouter ! Welnu, ik duld geen kabouter onder mijne leenmannen ! En bijgevolg moet dit ventje er uit !

De hovelingen deelden natuurlijk de zienswijze van hunnen vorst. Deze vervolgde :

— Wij gelasten onzen gastheer, die den kabouter kent, dezen met ons besluit bekend te maken !

— Heer vorst, sprak Naas bevend, hij heeft mij verklaard dat hij voor geen sterveling de deur opent...

— Dat is uwe zaak, was het dreigend antwoord. Ge hebt maar het eene of andere middel te verzinnen om er binnen te geraken. Eenmaal zoo ver, gelast gij hem oogenblikkelijk zijne biezen te pakken ; stribbelt hij tegen, dan grijpt gij hem bij zijn kraag en smijt hem buiten !

De arme Naas wierp zich weenend op de knieën :

— Heer ! Heer, riep hij, verg zulks van mij niet ! Gedenk dat de dwerg mijn weldoener is, dat ik hem alles te danken heb

— En gij, vergeet niet dat ik uw vorst ben, en dat gij mij volstrekte gehoorzaamheid verschuldigd zijt ! Wie zich tegen mijne bevelen durft verzetten, is een man des doods ! Uw leven hangt hier aan een Ja of Neen !

— Maar, Heer, ik weet geen middel...

— Zoek er dan een !

— Ik zal er een zoeken, zuchtte Naas. Verleen mij een dag...

— Wat ! Een dag ! riep de landheer vertoornd. Wij zouden een ganschen dag moeten wachten ? Nooit ! Wij geven u juist vijf minuten en geen second meer !

Daarop haalde de vorst zijn uurwerk uit en lei het voor zich op de tafel.

— Ik tel ze af, sprak hij dreigend. Vindt ge geen middel eer de vijf minuten om zijn, dan laat ik u onthoofden !

Bleek en bevend liet Naas het hoofd op de borst zinken. Reeds waren vier minuten en acht-en-dertig seconden verlopen toen hij plotseling een vreugdekreet slakend rechtsprong.

— Ik heb het middel gevonden ! juichte hij.

— 't Doet ons plezier, antwoordde de vorst. Laat hooren, man.

— Ik behoef vijftig zware kanonnen met los poeder geladen ! De vorst keek hem verwonderd aan.

— Ge denkt dus hem door geschut te doen verhuizen ?

— Verhuizen ? Neen, maar hem nieuwsgierig maken !

— En dan ?

— Laat mij de rest verzwijgen, Heer ! Gij zoudt het waarschijnlijk toch niet gelooven !

— Heel wel, sprak de vorst. Welk uw middel is gaat me weinig aan. Ge zult de gevraagde kanonnen vandaag nog hebben.

Aanstands werden boden uitgezonden. Voor de zon achter de westerkim zonk, waren zij met het gevraagde geschut terug.

Heer Naas deed de stukken op eene rij voor het kasteel van den kabouter plaatsen. Na zorgvuldig geladen te hebben, ontstaken de kanonniers hunne lonten en hielden zich gereed. Op een teeken van Naas werden de vijf eerste kanonnen gelijktijdig afgevuurd. Hoopvol hield hij zijn blik op het kasteel gericht. Niemand echter verscheen er op de muren ; geen deur of raam werd geopend.

Naas loosde een zucht en gaf teeken aan de vijf volgende kanonniers.

Boem ! klonk het daverend. Gedurende eenige minuten stond ons boerken met benepen hart te kijken, doch niets verroerde op het kasteel.

— Zeg eens, kerel, riep de vorst vergramd, uw middel is een flauwe klucht ! Wee u, zoo gij ons kostbaar poeder nutteloos verschiet !

De arme Naas nam een wanhopig besluit en deed de veertig overblijvende kanonnen gelijktijdig afvuren. De slag deed den omtrek daveren en werd mijlen ver gehoord.

Maar 't hielp ! De zware poort werd geopend en de dwerg verscheen in zijnen slaapjapon. Naas snelde op hem toe.

— Wat is dat voor een leven ? vroeg het ventje boos. Waarom die kanonschoten en al die heeren daar ?

— Och, vriend, fluisterde Naas hem geheimzinnig toe, het was om u te verwittigen dat de landheer...

— Verwittigen ! antwoordde de dwerg gramstorig. Men hoeft mij van niets te verwittigen ! Ik heb met den landheer niets te maken ! Zeg hem dat hij met zijne kanonnen gerust mag naar huis gaan..

— Hij deed het met een goed inzicht, vervolgde Naas. 't Was om u te verwittigen van het gevaar dat u bedreigt.

— Mij bedreigt geen gevaar, gromde het ventje.

— Ach, ja wel, fluisterde Naas. Zij is hier ! Men heeft haar bij middel van een lange ladder op den muur van uw kasteel zien klimmen. Op dit oogenblik is zij daarbinnen !...

— Zij ! Zij ! Zij ! antwoordde de andere grimmig. Zeg mij wie gij daarmee bedoelt.

— Mijn vrouw ! Booze Klaar !

Als van den bliksem getroffen stond het dwergje daar.

— Dat leelijk serpent in mijn kasteel ? O wee ! O ramp !

— Ze kan ieder oogenblik achter u verschijnen en u vastgrijpen. Zij is woedend op u omdat gij mij aangeraden hebt haar in den put te laten en omdat gij mij dat kasteel gegeven hebt !

— Dan valt er geen stond meer te wachten ! jammerde het dwergje. Vaarwel, vriend ! Zie dat gij zelf u uit hare klauwen redt, want ik kan voor u niets meer doen ! Ik trek er van door en ga mij verre, verre van hier, ergens in Duitschland of China verbergen. Vaarwel ! Vaarwel !

Na die woorden hinkte het ventje heen, zoo snel het maar kon.

Men zag het nooit meer weer. De vorst nam het kasteel in bezit. Om Naas te beloonen, schonk hij hem den titel van vrijheer of baron. De hovelingen waren daarover niet verwonderd, want ten allen tijde is het geplogen, dat menschen in den adelstand verheven werden, die er veel minder recht op hadden dan Boerken Naas.

Constant De Kinder

De Wonderlier

en andere verhalen

L. Opdebeek   Uitgever   Antwerpen

CONSTANT DE KINDER

DE WONDERLIJER

EN ANDERE VERHALEN

VERTELLINGEN ROND DEN HAARD

Pentekeningen van Edw. PELLENS

NIEUWE DRUK

L. OPDEBEEK - UITGEVER - ANTWERPEN

1926

INHOUD.

De Wonderlier	6
Vrouw Pest.	18
Booze Klaar.	24
De Kramer en de Slang	36
De Koning en de Ezel	42
